

Czwartek, 19 maja 2022 r.

P9_TA(2022)0217

Stworzenie europejskiego obszaru edukacji do 2025 roku – mikropoświadczenia, indywidualny rachunek szkoleniowy i uczenie się na rzecz zrównoważonego środowiska**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. – mikropoświadczenia, indywidualne rachunki szkoleniowe i uczenie się na rzecz zrównoważonego środowiska (2022/2568(RSP))**

(2022/C 479/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz Protokół nr 2 do Traktatów w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności,
 - uwzględniając art. 14 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
 - uwzględniając międzyinstytucjonalną proklamację Europejskiego filaru praw socjalnych ⁽¹⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji z 1 lipca 2020 r. zatytułowany „Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności” (COM(2020)0274),
 - uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),
 - uwzględniając komunikat Komisji z 17 stycznia 2018 r. w sprawie Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej (COM(2018)0022),
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe Komisji z grudnia 2020 r. pt. „Europejskie podejście do mikropoświadczeń – opracowanie grupy konsultacyjnej ds. mikropoświadczeń w szkolnictwie wyższym”,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 11 listopada 2021 r. w sprawie Europejskiego obszaru edukacji: wspólne całościowe podejście ⁽²⁾,
 - uwzględniając pytania do Komisji i Rady w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. – mikropoświadczenia, indywidualne rachunki szkoleniowe i uczenie się na rzecz zrównoważonego środowiska (O-000011/2022 – B9-0013/2022 and O-000012/2022 – B9-0014/2022),
 - uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Kultury i Edukacji,
- A. mając na uwadze, że zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych dostęp do wysokiej jakości edukacji włączającej oraz do uczenia się przez całe życie jest podstawowym prawem człowieka przynależnym wszystkim oraz jest niezbędny do nabywania i zachowania umiejętności, odgrywania pełnej i aktywnej roli w życiu społecznym oraz do zapewnienia skutecznego dostępu do zmieniającego się rynku pracy;
- B. mając na uwadze, że celem Komisji jest ustanowienie do 2025 r. europejskiego obszaru edukacji;
- C. mając na uwadze, że zmiany na rynku pracy sprawiają, że umiejętności stają się szybko przestarzałe, stąd rosnące zapotrzebowanie na elastyczne możliwości uczenia się; mając na uwadze, że w doskonaleniu zawodowym i zmianie kwalifikacji kluczowymi czynnikami są motywacja, czas i finansowanie;

⁽¹⁾ Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0452.

Czwartek, 19 maja 2022 r.

1. z zadowoleniem przyjmuje propozycje Komisji dotyczące opracowania do 2025 r. europejskiego podejścia do mikropoświadczeń, indywidualnych rachunków szkoleniowych i uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego w ramach europejskiego obszaru edukacji, gdyż pomogłyby one zwiększyć elastyczność ścieżek uczenia się, poszerzyć możliwości uczenia się, pogłębić wzajemne uznawanie, stworzyć powiązania z transformacją cyfrową i ekologiczną oraz wzmocnić rolę instytucji szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego w uczeniu się przez całe życie;
2. podkreśla, że mikropoświadczenia i indywidualne rachunki szkoleniowe mogą być ważne dla osób, które chcą podnosić kwalifikacje, przekwalifikować się i uzyskać oficjalnie uznawane kwalifikacje, aby nadążać za szybkimi zmianami w społeczeństwie i na ulegającym w coraz większym stopniu transformacji cyfrowej rynku pracy, a także które chcą zmienić ścieżkę rozwoju osobistego lub dążą do awansu społecznego;
3. wzywa Radę do przyjęcia wspólnej definicji europejskiego obszaru edukacji obejmującej mikropoświadczenia i wspólne normy, które stanowiłyby podstawę zapewniania jakości, uznawania, przejrzystości i możliwości przenoszenia;
4. wzywa Komisję do zapewnienia solidnego instrumentu motywującego państwa członkowskie do wdrażania mikropoświadczeń, przy czym one same powinny pozostać dobrowolne; zauważa, że obecnie nie uwzględniono tego we wniosku dotyczącym zalecenia Rady, i w związku z tym wskazuje udany projekt pilotażowy związany z inicjatywą dotyczącą europejskich szkół wyższych jako model do naśladowania;
5. podkreśla znaczenie zapewnienia przyjaznych dla użytkownika i regularnie aktualizowanych rejestrów krajowych – które powinny być widoczne i łatwo dostępne za pośrednictwem portalu UE – dla zagwarantowania jakości mikropoświadczeń i udostępniania mikropoświadczeń w formacie cyfrowym w celu wspierania podnoszenia kwalifikacji, przekwalifikowania i nabywania nowych kompetencji, zwiększenia przejrzystości oraz poprawy mobilności, a także wymiany i współpracy transgranicznej oraz międzynarodowej;
6. podkreśla, że europejskie mikropoświadczenia są szczególnie potrzebne do międzysektorowego i transgranicznego uznawania krótszych okresów nauki, co ma zasadnicze znaczenie dla zachęcania do większej mobilności w całej Europie; zwraca się do Komisji o ocenę stosowania mikropoświadczeń w uznawaniu umiejętności i kompetencji nabytych w kontekście europejskiej mobilności edukacyjnej i zaangażowania obywatelskiego w ramach programów Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności oraz o przedstawienie sprawozdania na ten temat;
7. podkreśla rolę wspierającą, jaką mikropoświadczenia powinny odgrywać w łączeniu uczenia się pozaformalnego i nieformalnego z kształceniem formalnym; wzywa do opracowania i wdrożenia wspólnych ram uznawania umiejętności, kompetencji i metodyki nabytych w ramach uczenia się pozaformalnego i nieformalnego;
8. wzywa Komisję do zaproponowania wspólnego podejścia do umiejętności psychospołecznych i miękkich zgodnie z definicjami przyjętymi przez Światową Organizację Zdrowia i UNESCO; podkreśla, że podejście to powinno opierać się na bieżących inicjatywach i projektach finansowanych w ramach programów UE oraz na sprawozdaniu politycznym Wspólnego Centrum Badawczego Komisji na temat kompetencji w całym cyklu życia⁽³⁾, a także powinno zostać opracowane w porozumieniu z państwami członkowskimi, instytucjami edukacyjnymi, nauczycielami i podmiotami rynku pracy, m.in. w celu zajęcia się praktycznymi aspektami wdrażania;
9. zwraca uwagę, że automatyczne wzajemne uznawanie mikropoświadczeń w ramach europejskiego obszaru edukacji mogłoby stanowić krok w kierunku ułatwienia automatycznego uznawania kwalifikacji w bardziej ogólnym ujęciu; uważa, że ustanowienie spójnego europejskiego systemu mikropoświadczeń z udziałem odpowiednich zainteresowanych stron stanowiłoby krok w kierunku wzmocnienia potencjału edukacyjnego i konkurencyjności Europy na świecie;
10. przypomina organom publicznym o ich zasadniczej roli w zapewnianiu równowagi w oferowanych osobom dorosłym szkoleniach w zakresie różnych umiejętności i zwraca w szczególności uwagę, że dla przeprowadzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej umiejętności podstawowe, przekrojowe, psychospołeczne i miękkie są równie ważne jak umiejętności techniczne;

⁽³⁾ Wspólne Centrum Badawcze, sprawozdanie z serii „Nauka dla polityki”, *LifeComp: Europejskie ramy na rzecz kompetencji kluczowych – kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się*, Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2020.

Czwartek, 19 maja 2022 r.

11. wzywa instytucje szkolnictwa wyższego do opracowania mikropoświadczeń w celu zaoferowania studentom możliwości zdobycia wysokiej jakości inkluzywnych doświadczeń zaangażowania społecznego, w tym w postaci wolontariatu, mentoringu i pracy młodzieżowej podczas studiów;
12. podkreśla znaczenie zapewnienia zasobów na usługi poradnictwa i doradztwa, aby pomóc osobom dorosłym i młodym ludziom w identyfikowaniu i certyfikowaniu umiejętności i kompetencji nabytych już w ramach uczenia się nieformalnego oraz nakierować ich na możliwości dalszego rozwijania umiejętności, tak aby mikropoświadczenia stały się narzędziami sprzyjającymi włączeniu, a nie utrwały lub pogłębiały istniejące nierówności w dostępie do doskonalenia zawodowego i zmiany kwalifikacji; nalega na stosowanie mikropoświadczeń na poziomie studiów pierwszego stopnia, aby dopilnować, by głównymi beneficjentami nie były osoby uczące się przynależące do grup, które już są uprzywilejowane pod względem możliwości kształcenia i statusu zawodowego;
13. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że indywidualne rachunki szkoleniowe oraz mikropoświadczenia mają sprawić, by uczenie się przez całe życie było bardziej inkluzywne, dostępne i przystępne cenowo; przypomina, że inicjatywy te mają być skierowane do wszystkich, niezależnie od wieku, płci, statusu zatrudnienia, dochodów czy poziomu wykształcenia; podkreśla potrzebę promowania wśród młodych ludzi podejścia opartego na uczeniu się przez całe życie;
14. nalega, aby wybory dostępne za pośrednictwem indywidualnych rachunków szkoleniowych nie ograniczały się wyłącznie do potrzeb rynku pracy, lecz służyły wzmocnieniu pozycji obywateli poprzez umożliwienie im dokonywania indywidualnych wyborów i otwieranie możliwości w dziedzinie samozatrudnienia i przedsiębiorczości;
15. zachęca państwa członkowskie do tego, by w ramach indywidualnych rachunków szkoleniowych nadały priorytet uprawnieniom do szkoleń dla osób dorosłych o niższych kwalifikacjach, osób niepełnosprawnych, uczących się znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, osób z grup szczególnie wrażliwych lub zmarginalizowanych, uchodźców i osób mieszkających na obszarach oddalonych lub wiejskich, a także zachęca je do ustanowienia jasnych kryteriów przyznawania tych uprawnień;
16. przestrzega przed tym, by wdrażanie mikropoświadczeń i indywidualnych rachunków szkoleniowych nie stwarzało niezamierzonych barier dla dorosłych uczących się, którzy muszą pokryć koszty programów kształcenia długoterminowego lub formalnego;
17. uważa, że uczenie się na rzecz zrównoważenia środowiskowego powinno być włączane do programów nauczania w całej UE, z perspektywą uczenia się przez całe życie, w tym poprzez europejską i globalną edukację obywatelską, aby umożliwić osobom uczącym się stanie się aktywnymi orędownikami bardziej inkluzywnych i zrównoważonych społeczeństw;
18. podkreśla potencjalne różnorodne korzyści, jakie mogą przynieść wszystkie trzy inicjatywy w związku z tym, że większy udział w programach kształcenia dorosłych może prowadzić do lepszej znajomości zagadnień środowiskowych, większej aktywności obywatelskiej oraz poprawy związków ze środowiskiem, a także do większego poczucia dobrostanu i większej satysfakcji z życia;
19. podkreśla, że włączenie sektora kultury i sektora kreatywnego w promowanie postaw ukierunkowanych na zrównoważony rozwój w ramach rewitalizacji realiów gospodarczych ma istotne znaczenie, czego przykładem są niektóre Europejskie Stolicy Kultury i nowe możliwości oferowane przez Nowy Europejski Bauhaus;
20. nalega, by inicjatywy te były dobrze wyeksponowane na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym ich europejski wymiar i wartość dodana, tak aby Europejczycy mogli wyraźnie dostrzec możliwe korzyści i zdać sobie sprawę z zalet europejskiego obszaru edukacji;
21. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i Radzie oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.